



# АСОЦИАЦИЯ НА ПАРКОВЕТЕ В БЪЛГАРИЯ

Регистрация: СГС дело №1246/2003 • Булстам: 131066056

1000 София • ул. „Хан Аспарух I“ №26

ДО

Изх.№ /03.12.2014

**Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА  
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ  
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ**

**КОПИЕ: Г-Н АНТОН АСПАРУХОВ  
ДИРЕКТОР ДИРЕКЦИЯ „РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“  
НА ВНИМАНИЕТО НА СЕКРЕТАРИАТА НА ТРГ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА  
ПРСР 2014-2020 Г.**

**Относно:** Предложения за допълнения и корекции по проект за ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014 - 2020 г. в частта ѝ засягаща Направление 10.1.4. Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)

**УВАЖАЕМА Г-ЖО ТАНЕВА,**

Прилагаме на Вашето внимание, предложения за допълнения и корекции по проект за ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014 - 2020 г. в частта ѝ, засягаща Направление 10.1.4. Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм).

**1. Разширяване на територията, на която се прилага мярката на територията на пасищата на територията на всички защитени зони от Натура 2000 при надморска височина над 1200 метра.**

**Мотив:**

- Намаляване на негативните въздействия от концентрацията на бенефициенти по тази мярка и тяхната паша върху екосистемите в Националните паркове;
- Поддържане на тревните местообитания в НАТУРА 2000 зони;
- Намаляване на напрежението и конфликтите между големия брой потенциални бенефициенти, които не могат да се включат в мярката, поради липса на свободна площ.

**2. Отпадане на говедата от списъка на животните, субсидирани по тази мярка.**

**Мотив:**

- През изминалния финансов период, категорично се доказва негативното влияние на говедата върху уязвимите планински пасища (увеличаване на ерозията, промяна на видовия състав на растителността и намаляване на площта на ценни природни местообитания, негативно въздействие върху популациите на консервационно значими видове висши растения) – документирани в

проучванията през последните 2 години, по проекти, касаещи територията на НП Пирин.

- Редовна практика е стадата говеда да бъдат оставяни без пастир на територията на националните паркове, което е причина за паша в резервати, гори и други неразрешени площи за паша, неспазване на границите на отредените за паша територии и възникване на конфликти с туристическото ползване на територията;
- отпадането на субсидиите за паша на говеда ще доведе до намаляване броя на едрия рогат добитък в парковете и по този начин ще окаже положително въздействие върху околната среда от прилагането на мярката.

### **3. Намаляване и връщане на нивата на субсидия до началните им нива от 100 евро на хектар.**

#### Мотив:

Настоящият ѝ размер е очевидно твърде голям и води до:

- качване на животни в Националните паркове само с цел получаване на субсидия;
- възникване на сериозни обществени конфликти сред животновъдите, поради нереално високата субсидия и липсата на достатъчно пасища на територията на националните паркове;
- обществени конфликти между всички страни кой точно да вземе парите;
- увеличаване на пашата в националните паркове до максимално допустимите количества, което на редица места има негативни последствия за екосистемите.

### **4. Дирекциите на националните паркове имат право, в резултат на извършвания мониторинг на пасишата, да намаляват нормите за натоварване на конкретни пасища или да разпоредят прекратяване на пашата на дадена площ без това да доведе до санкции или връщане на получената до момента субсидия от засегнатия/те бенефициент/и.**

#### Мотив:

- Тази промяна се предлага с цел поддържане на природните местообитания в добро състояние. Този текст дава възможност при необходимост да се редуцира или преустанови пашата с оглед опазване на тревна покривка. При сухи години, когато са концентрирани голям брой животни върху малка площ или при поредни години с интензивно натоварване на една и съща площ, се наблюдават проблеми с ерозия, преизпасване иrudеризация на местообитанията. Временно ограничаване на пашата, в такъв момент от страна на Парка при сегашните правила, би довело до финансова санкция за бенефициента.

### **5. По Техническа помощ за изпълнение на ПРСР да се осигури по един щат за служителя на всеки Национален парк (може би на ниво парков район - всеки парк е разделен на няколко големи паркови района) и необходимото офис и полево оборудване за контрол върху изпълнението на мярката на територията на Националния парк.**

Мотив:

- В момента контролът на пасторализма заема над 50% от работното време на парковите рейндже и ръководството на парка. Това пречи на изпълнението на много по-важни техни функции за регулиране на бракониерството, опазване на природата на парка и развитието на екологичния туризъм. Контролът на тази мярка по ПРСР трябва да бъде адекватно подпомогнато по Техническа помощ на ПРСР. Рейнджеите трябва да бъдат освободени от изпълнение на несвойствени им задачи, които ще бъдат прехвърлени към специализирано звено от няколко човека към всеки Парк, назначени изключително за контрол върху изпълнението ѝ, финансирано по техническа помощ от ПРСР

Като приложение прилагаме нашите предложения (без последното), включени в текста на проекта за наредба.

**Настоящите предложения са изработени съвместно и подкрепени от:**

Коалиция „За да остане природа в България“

Инициатива „Прозрачни планини“

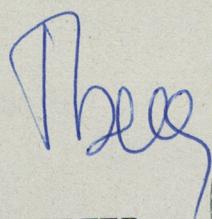
Българско дружество за опазване на биологичното разнообразие – СЕМПЕРВИА

СТЕП

ЕКО-Иновации ООД

Асоциация за опазване и развъждане на местна дългокосместа коза(АОРМДК) гр.  
Кресна

С уважение:



**ИНЖ. ТОМА БЕЛЕВ**

Председател на УС на АПБ



#### **1.1.1.1.1. Направление 10.1.4. Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)**

##### **1.1.1.1.1.1. Sub-measure:**

- 10.1 - payment for agri-environment-climate commitments

##### **1.1.1.1.1.2. Description of the type of operation**

По това направление се подпомага традиционната високопланинска паша в летните месеци. Направлението се прилага на територията на следните национални паркове в Република България – Централен Балкан, Рила и Пирин както и пасишата на територията на всички НАТУРА 2000 защитени зони при надморска височина над 1200 метра.

##### **1.1.1.1.1.3. Type of support**

Подпомагането ще се предоставя под формата на годишно плащане за ха земеделска площ.

##### **1.1.1.1.1.4. Links to other legislation**

- Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета.

##### **1.1.1.1.1.5. Beneficiaries**

- Бенефициенти могат да бъдат земеделски стопани (физически и юридически лица и еднолични търговци);
- Да отговарят на дефиницията за активен фермер съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС)

№ 1307/2013 г.;

- Бенефициентите трябва да са регистрирани в ИСАК.

#### 1.1.1.1.6. Eligible costs

Земеделските стопани получават компенсаторно плащане за направени разходи и претърпени загуби при изпълнение на посочените дейности. Методологията за изчисляване на компенсаторните плащания, както и размерът им са подробно описани в Приложение 5 към Марка 10 от ПРСР (2014-2020).

#### 1.1.1.1.7. Eligibility conditions

- Земеделските стопани, кандидатстващи за подпомагане по направлението трябва да притежават тревопасни животни (овце, говеда) и да имат годишно разрешително за паща, издадено от дирекциите на национални паркове Рила, Пирин, Централен Балкан и/или стопанинстващия земята в НАТУРА 2000 зони;
- Земеделският стопанин, кандидатстващи за подпомагане по направлението трябва да притежава най-малко или 50 овце, или 10 говеда, или комбинация от тях, но не по-малко от 10 ЖЕ. Стадата могат да бъдат придружавани от 2 броя ниско пасящи животни (коне, катъри, магарета).

#### 1.1.1.1.8. Principles with regards to the setting of selection criteria

Бенефициентите, които покриват критериите за избирамост ще бъдат одобрени в съответствие с реда на подаване на заявлението за кандидатстване (първи подал, пръв одобрен).

#### 1.1.1.1.9. (Applicable) amounts and support rates

Подпомагането се предоставя под формата на годишни плащания на хектар:

- За традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм) - в-1080 евро/ха,
- За традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм) при използване на най-малко две работни кучета - в-11085 евро/ха.

\* Нивата на подпомагане са в процес на подготовка.

#### 1.1.1.1.1.10. Verifiability and controllability of the measures and/or types of operations

##### 1.1.1.1.1.10.1. Risk(s) in the implementation of the measures

Съществува риск от неизпълнение на ангажименти от страна на бенефициентите, поради липсата на разбиране на изискванията и информираност, което от своя страна би довело до по-високо ниво на грешка.

##### 1.1.1.1.1.10.2. Mitigating actions

Бенефициентът се запознава с информацията за недопустимите площи и полага подпис върху съответната страница.

Осигуряване на достатъчна информация, съвети и обучения на бенефициентите, за да се гарантира повишаване на разбирането и приемането на техните задължения и ангажименти.

##### 1.1.1.1.1.10.3. Overall assessment of the measure

Мярката цели да допринесе за опазването на биоразнообразието, контрола на почвената ерозия, възстановяване на традиционните практики за сезонна паша, съхраняване на генетичното разнообразие, както и за смекчаването на последствията от изменението на климата.

Ангажиментите са за период от пет години, като съществува вариант за удължаване на срока с две допълнителни години. Следователно се очаква, че положителното въздействие върху околната среда трябва да се реализира в рамките на този период.

Кандидатстването по мярката е опростено и заявлението за подпомагане представлява

приложение към общото заявление за директни плащания.

РА разполага с изграден административен капацитет от предходния планов период за извършване на проверки за допустимост. По време на изпълнение на Програмата ще се извършва текуща оценка на проверимостта и възможността за контрол, като при необходимост мерките следва да се коригират в зависимост от нуждите.

#### 1.1.1.1.1.11. Information specific to the operation

Identification and definition of the relevant baseline elements; this shall include the relevant mandatory standards established pursuant to Chapter I of Title VI of Regulation (EU) No 1306/2013 of the European Parliament and of the Council, the relevant criteria and minimum activities established pursuant to Article 4(1) (c)(ii) and (iii) of Regulation (EU) No 1307/2013 of the European Parliament and of the Council, the relevant minimum requirements for fertilisers and plant protection products use, and other relevant mandatory requirements established by national law

#### Допълнителни изисквания за управление на направлението са:

- Подпомагането се изплаща само при спазване на нормите на натоварване на пасищата, одобрени от дирекциите на националните паркове.
- Земеделският стопанин трябва да поддържа дневник на бракуваните животни.
- Земеделският стопанин трябва да пасе животните си на определените планински пасища (финкериани площи), най-малко 3 месеца от годината (в периода май – октомври). Изключения от тези срокове се допускат при изрични разпоредби на Дирекцията на националните паркове.
- За територията на националните паркове всяка дирекция на национален парк има право, обосновано, да променя нормите за натоварване на конкретни пасищата или да разпореди прекратяване на пашата на дадена площ без това да води до санкции или връщане на получената до момента субсидия от засегнатия/те бенефициент/и;
- Земеделският стопанин трябва да притежава най-малко две кучета за опазване на животните от нападения на хищници. Реалният брой на кучетата трябва да бъде съобразен с условията в Плана за управление на националните паркове, в случай че такива са разписани.
- За получаване на допълнителното компенсаторно плащане за паша с каракачански кучета и кучетата от порода „Българско овчарско куче“, те трябва да притежават „Родословен сертификат“ за произход, издаден от призната асоциация.

Стопаните не трябва да кръстосват каракачанските кучета и кучетата от порода „Българско овчарско куче“, подпомагани по направлението (ще се подпомагат само чистопородни кучета). Те трябва да водят дневници за закупуването и продажбата на

всички кучета.

Бенефициентите по направлението поемат ангажимент да спазват специфичните за прилаганите от тях дейности базови изисквания, описани в приложение (приложение 1 към мярка 10).

The minimum requirements for fertilisers must include, inter alia, the Codes of Good Practice introduced under Directive 91/676/EEC for farms outside Nitrate Vulnerable Zones, and requirements concerning phosphorous pollution; the minimum requirements for plant protection products use must include, inter alia, general principles for integrated pest management introduced under Directive 2009/128/EC, requirements to have a licence to use the products and meet training obligations, requirements on safe storage, the checking of application machinery and rules on pesticide use close to water and other sensitive sites, as established by national legislation

Бенефициентите поемат ангажимент да спазват Минималните изисквания за употреба на торове и препарати за растителна защита, описани в приложение (приложение 2 към мярка 10).

List of local breeds in danger of being lost to farming and of plant genetic resources under threat of genetic erosion

- Списъкът на застрашените от изчезване местни породи е в Приложение 3 към ПРСР (2014-2020).
- Списъкът на застрашените от изчезване местни сортове е в Приложение 4 към ПРСР (2014-2020).

Description of the methodology and of the agronomic assumptions and parameters including the description of the baseline requirements as referred to in Article 28(3) of Regulation (EU) No 1305/2013, which are relevant for each particular type of commitment used as reference for the calculations justifying additional costs, income foregone resulting from the commitment made and level of the transaction costs; where relevant, that methodology shall take into account aid granted under Regulation (EU) No 1307/2013, including payment for agricultural practices beneficial for the climate and the environment, in order to exclude double funding; where appropriate, the conversion method used for other units in accordance with Article 9 of this Regulation

Методологията за изчисляване на компенсаторните плащания, както и размерът им са подробно описани в Приложение 5 към Мярка 10 от ПРСР (2014-2020).